

Gradska knjižnica Požega

Matična razvojna služba za narodne i školske knjižnice

Požeško-slavonske županije

Požega, 19. 5. 2026.

KLASA: 041-01/26-01/01

URBROJ: 2177-1-29-04/01-26-4

NARODNE KNJIŽNICE POŽEŠKO - SLAVONSKE ŽUPANIJE STATISTIKA ZA 2025. GODINU OPISNA ANALIZA (on-line sustava statističkih podataka) U ODNOSU NA STANDARDE ZA NARODNE KNJIŽNICE RH (NN 103/21)

OPĆI PODACI – NARODNE KNJIŽNICE POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE

Požeško-slavonska županija broji 10 administrativnih jedinica, 5 gradova i 5 općina. U županiji je ukupno 277 naselja.

S površinom od 1.815 četvornih kilometara i 64 420 stanovnika, Požeško-slavonska županija ubraja se u red manjih županija u Republici Hrvatskoj. Županija je od prošlog popisa stanovnika doživjela znatan pad stanovništva, čak je 18 % manje stanovnika županije prema novom popisu iz 2021. u odnosu na popis iz 2011. godine.

Svi gradovi imaju narodnu knjižnicu, a od 2015. matična knjižnica otvara tri knjižnična stacionara u tri općine Požeško-slavonske županije: općini Jakšić (ukupno 3 415 stanovnika u 9 naselja), općini Kaptol (ukupno 2 634 stanovnika u 10 naselja) i općini Velika (ukupno 4 517 stanovnika u 23 naselja).

Bez knjižnične usluge u Požeško-slavonskoj županiji ostale su još općina Brestovac (ukupno 3 018 stanovnika u 48 naselja) i općina Čaglin (ukupno 2 122 stanovnika u 31 naselju). Dakle 2 općine ili 40% županije nema nikakvu knjižničnu uslugu. Nositelji rada u sva tri stacionara su volonteri. Načelnici općina nisu voljni financirati djelatnike stoga matična knjižnica u sva tri stacionara organizira stalni rad na volonterskoj osnovi što nije lako i to je jedan od razloga nepokretanja rada još 2 stacionara u preostale dvije općine.

Ustroj narodnih knjižnica na području županije je sljedeći:

5 samostalnih knjižnica u gradovima: Požegi, Pakracu, Pleternici, Lipiku i Kutjevu.

Gradska knjižnica Požega

3 knjižnična stacionara Gradske knjižnice Požega u 3 općine: Velika, Jakšić i Kaptol.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	BROJ POPULACIJE KOJU TREBA USLUŽITI	USTROJ / OSNIVAČ	TIP KNJIŽNICE PREMA VELIČINI PODRUČJA KOJI OBUHVAĆA
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	4870	SAMOSTALNA / GRAD	VII. tip (od 3.001 do 10.000 stanovnika)
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	5127	SAMOSTALNA / GRAD	VII. tip (od 3.001 do 10.000 stanovnika)
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	7086	SAMOSTALNA / GRAD	VII. tip (od 3.001 do 10.000 stanovnika)
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	9138	SAMOSTALNA / GRAD	VII. tip (od 3.001 do 10.000 stanovnika)
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	22294	SAMOSTALNA / GRAD	V. tip (od 20.001 do 35.000 stanovnika)

U skladu s nacionalnim Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21), prema broju stanovnika pojedinih gradova i općina u Republici Hrvatskoj narodne knjižnice razvrstane su u VIII tipova. S obzirom na broj stanovnika, u Požeško-slavonskoj županiji najbrojnije su narodne knjižnice tipa VII, odnosno one knjižnice čija mjesta ne prelaze 10.000 stanovnika, a njihov udio je 80%, samo matična knjižnica u županiji pripada tipu V. odnosno preko 20 000 stanovnika.

USLUGE I KORIŠTENJE U NARODNIM KNJIŽNICAMA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2025.

Broj aktivnih posuđivača i aktivnih korisnika narodnih knjižnica prema dobnim skupinama u županiji.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	Broj aktivnih posuđivača s registriranom posudbom	Ukupan broj aktivnih korisnika prema vrsti	Broj djece (do 14 godina)	Broj mladih (od 15 do 17 godina)	Broj odraslih (od 18 do 65 godina)	Broj starijih (preko 65 godina)
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA	147	173	88	6	61	18

Gradska knjižnica Požega

KUTJEVO						
GRADSKA KNJIŽNICA LIPIK	189	362	56	46	216	44
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	593	627	146	43	362	72
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	481	1035	614	38	336	47
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	2781	3993	1470	486	1690	347
UKUPNO	4191	6190	2374	619	2665	528

Prema podacima iz Sustava jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica Republike Hrvatske, narodne knjižnice Požeško-slavonske županije u promatranom razdoblju imale su ukupno 4191 aktivnog posuđivača s registriranom posudbom te 6190 aktivnih korisnika prema vrsti.

Od ukupno 6190 aktivnih korisnika: 2374 korisnika čine djeca do 14 godina (38%), 619 korisnika su mladi od 15 do 17 godina (10%), 2669 korisnika pripada skupini odraslih od 18 do 65 godina (43%), 528 korisnika stariji su od 65 godina (9%).

Obuhvat stanovnika, aktivnih korisnika, u postotku izgleda ovako:

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	OBUH VAT STANOVNIKA
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	3,6 %
GRADSKA KNJIŽNICA LIPIK	7,1 %
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	8,9 %
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	11,3 %
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	18 %

Prema Standardima za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj (NN 103/21), preporučeni broj učlanjenih korisnika je najmanje 18% od ukupnog broja stanovnika područja na kojemu knjižnica djeluje. Minimum Standarda postiže Gradska knjižnica Požega dok su ostale knjižnice ispod minimuma Standarda.

Prateći aktivne korisnike na području cijele Požeško-slavonske županije i prema obuhvatu stanovnika dolazi se do podatka da su 12,8/ % stanovnika županije aktivni korisnici narodnih knjižnica u županiji.

Gradska knjižnica Požega

Broj posudbi u narodnim knjižnicama u 2025. godini

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	UKUPAN BROJ POSUDBI	POSUDBE U KNJIŽNICI	POSUDBE IZVAN KNJIŽNICE
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	4738	0	4738
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	8820	120	8700
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	11611	20	11591
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	17312	125	17187
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	48055	3772	44283
UKUPNO	90536	4037	86499

Narodne knjižnice Požeško-slavonske županije tijekom 2025. godine ostvarile su ukupno 90 536 posudbi knjižnične građe. Od toga je 4037 posudbi ostvareno u knjižnici dok je 86 499 posudbi ostvareno izvan knjižnice. Posudbe ostvarene u knjižnici čine manji dio ukupnih posudbi što iznosi približno 4%, a posudbe izvan knjižnice čine 96% ukupnih posudbi.

Najveći broj posudbi ostvarila je Gradska knjižnica Požega s ukupno 48 055 posudbi (53%), a ostalih 47% ukupnih posudbi ostvarile su ostale 4 knjižnice u županiji.

Analizirajući broj zahtjeva za međuknjižničnu posudbu, pokazalo se da su 2025. godine narodne knjižnice sve zajedno imale ukupno 63 zahtjeva od kojih su svi uspješno riješeni. (100%).

Broj fizičkih i virtualnih posjeta u narodnim knjižnicama u 2025. godini.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	UKUPAN BROJ FIZIČKIH I VIRTUALNIH POSJETA	BROJ FIZIČKIH POSJETA	BROJ VIRTUALNIH POSJETA
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	2576	2576	0
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	3545	2888	657
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	63490	4797	58693
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	17162	4010	13152

Gradska knjižnica Požega

GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	242358	68233	174125
UKUPNO	329131	82504	246627

U odnosu na ukupan broj posjeta narodnim knjižnicama, 75% odnosi se na virtualne, a 25% na fizičke posjete. Najveći broj posjeta ostvarila je Gradska knjižnica Požega sa 74% ukupnih posjeta, a sve ostale knjižnice zajedno sudjeluju s 26%.

Broj knjižničnih događanja i posjeta knjižničnim događanjima u narodnim knjižnicama u 2025. godini.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	Ukupan broj knjižničnih događanja	Broj knjižničnih događanja za djecu i mlade	Broj knjižničnih događanja za odrasle	Ukupan broj posjetitelja knjižničnih događanja	Broj posjetitelja knjižničnih događanja za djecu i mlade	Broj posjetitelja knjižničnih događanja za odrasle
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	55	52	3	643	519	124
GRADSKA KNJIŽNICA LIPIK	30	22	8	1126	566	560
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	80	45	35	1975	875	1100
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	102	66	36	6000	3300	2700
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	333	120	213	8196	1995	6201
UKUPNO	600	305	295	17940	7255	10685

Tijekom 2025. godine u narodnim knjižnicama Požeško-slavonske županije održano je ukupno 600 knjižničnih događanja koja je posjetilo ukupno 17940 korisnika i posjetitelja. Od ukupnog broja događanja 305 događanja bilo je namijenjeno djeci i mladima, a 295 događanja bilo je namijenjeno odraslima. Programi za djecu i mlade činili su nešto više od polovice svih događanja (51%) dok su događanja za odrasle činila 49% ukupnih programa.

Gradska knjižnica Požega

Najveći broj događanja i posjetitelja ostvarila je Gradska knjižnica Požega (56% svih događanja i 46% ukupne posjećenosti). Posebno se ističe Hrvatska knjižnica i čitaonica Pleternica s visokim udjelom u ukupnoj posjećenosti (33%).

FOND NARODNIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2025.

Fond

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	FOND	FOND ukupan broj svezaka knjiga	FOND ukupan broj svezaka časopisa	FOND ukupan broj godišta novina	FOND ukupan broj jedinica AV građa	FOND ukupan broj jedinica e-građa	FOND ukupan broj igračke i didaktičke igre	FOND ukupan broj jedinica ostala građa
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	25486	25324	2	0	0	0	160	0
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	16681	16079	220	0	334	0	48	0
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	24956	24807	20	0	37	0	1	91
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	32195	32070	0	0	125	0	0	0
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	79884	72334	7	0	6873	288	253	129
UKUPNO	179202	170614	249	0	7369	288	462	220

Narodne knjižnice Požeško-slavonske županije imaju bogat fond koji premašuje minimalni broj knjiga po stanovniku. Sve knjižnice posjeduju i nabavljaju časopise i novine, ali ih ne obrađuju u knjižničarskim programima.

Gradska knjižnica Požega

Nabava u 2025. godini

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	FOND	NABAVA ukupan broj svezaka knjiga	NABAVA ukupan broj svezaka časopisa	NABAVA ukupan broj jedinica AV građa	NABAVA ukupan broj jedinica e-građa	NABAVA ukupan broj igračke i did. igre	NABAVA ukupan broj jedinica ostala građa	UKUPNO NABAVE
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	25486	443	14	0	0	10	0	467
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	16681	535	0	0	0	0	0	535
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	24956	1017	0	3	0	0	0	1020
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	32195	1086	0	4	0	0	0	1090
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	79884	3560	0	5	0	40	1	3606
UKUPNO	179202	6572	14	16	0	50	1	6649

Ukupna prinova građe u narodnim knjižnicama PSŽ je 6718 primjeraka od čega je knjižne građe 6572 ili 98,8%.

Fond, nabava, otpis 2025.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	FOND	BROJ STANOVNIKA	PRINOVA / NABAVA	OSTVARENOST STANDARDA NABAVE GRAĐE	OTPIS
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	25486	4870	467	48%	247 (0,97 %)
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	16681	5127	535	52%	0
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	24956	7086	1020	72%	9100 (36,5%)
HRVATSKA KNJIŽNICA	32195	9138	1090	60%	571

Gradska knjižnica Požega

I ČITAONICA PLETERNICA					(1,8 %)
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	79884	22294	3606	80%	3405 (4,3 %)
UKUPNO	178868	48515	6649	70%	13323 (7,4%)

Iz podataka je vidljivo da nijedna narodna knjižnica u Požeško-slavonskoj županiji nije u potpunosti ostvarila preporučeni standard godišnje nabave građe. Najveću ostvarenost standarda ima Gradska knjižnica Požega sa 80%, a najmanju ostvarenost ima Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo sa 48%.

PRISTUP I OPREMA NARODNIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2025.

Matična knjižnica koristi knjižnični program Zaki, a sve ostale narodne knjižnice koriste knjižnični program Metelwin.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	Tjedno radno vrijeme	Ukupan prostor knjižnice u m ²	Prostor knjižnice dostupan za korisnike u m ²	Minimalna kvadratura prostora
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	40	176	149	72%
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	50	130	120	47%
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	40	844	611	242%
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	40	1000	800	219%
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	57	1972	1665	197%
UKUPNO		4122	3345	

Veličina prostora narodnih knjižnica u PSŽ je ukupno 4122 metra kvadratna. Od toga prostor za korisničke usluge prostire se na 3345 metara kvadratnih što je značajna razlika u odnosu na 2024. godinu. Važno je ovdje istaknuti povećanje prostora knjižnice u Pakracu. Naime, 2025. godine u Pakracu je otvoren Spahijski podrum koji predstavlja jedinstveni hibrid muzeja i knjižnice što je prvo takvo zdanje u Republici Hrvatskoj.

Prema Standardima minimalnu kvadraturu prostora ne ispunjavaju samo Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo i Gradska knjižnica i čitaonica Lipik. Ostale tri knjižnice daleko premašuju minimalnu kvadraturu prostora.

Gradska knjižnica Požega

PRORAČUN I TROŠKOVI NARODNIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2025.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	Ukupni rashodi za knjižnicu	Troškovi nabave knjižnične građe	Troškovi osobnih dohodaka za knjižnično osoblje	Troškovi edukacije knjižničnog osoblja	Ostali troškovi
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	53.313,68	7.725,02	21.921,87	325,17	23.341,62
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	207.336,64	10.272,95	31.845,23	0,00	165.218,46
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	118.374,14	19.026,24	92.826,49	178,49	6.342,92
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	186.872,39	17.137,90	112.993,76	199,94	56.540,79
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	671.024,90	71.861,55	438.920,53	1.122,67	159.120,15
UKUPNO	1.236.921,75	126.023,66	698.507,88	1.826,27	410.563,94

Narodne knjižnice u Požeško-slavonskoj županiji tijekom 2025. godine ostvarile su ukupne rashode u iznosu od 1.236.921,75 €. Najveći dio sredstava odnosi se na troškove osobnih dohodaka knjižničnog osoblja koji iznose 698.507,88 € odnosno 56,5 % ukupnih rashoda. Za nabavu knjižnične građe izdvojeno je 126.023,66 € što čini oko 10,2 % ukupnih rashoda.

Troškovi edukacije knjižničnog osoblja iznose 1.826,27 € odnosno približno 0,15% ukupnih rashoda.

Ostali troškovi iznose 410.563,94 € odnosno 33,2 % ukupnih rashoda. U ovu skupinu ulaze troškovi održavanja prostora, režija, opreme, programa i drugih aktivnosti potrebnih za redovno poslovanje knjižnica.

Najveće rashode ima Gradska knjižnica Požega s ukupno 671.024,90 € što čini više od polovice ukupnih rashoda svih narodnih knjižnica u županiji. Slijede Hrvatska knjižnica i čitaonica Pleternica i Gradska knjižnica i čitaonica Lipik. Najmanje rashode ima Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo.

Gradska knjižnica Požega

KNJIŽNIČNO OSOBLJE (PREMA POSTIGNUTOM KNJIŽNIČNOM STRUČNOM ZVANJU) NARODNIH KNJIŽNICA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE 2024.

NARODNE KNJIŽNICE U PSŽ	Ukupni broj	Knjižničarski tehničar	Viši knjižničarski tehničar	Knjižničarski suradnik	Viši knjižničarski suradnik	Knjižničar	Viši knjižničar	Knjižničarski savjetnik	Ostalo knjižničarsko osoblje
NARODNA KNJIŽNICA I ČITAONICA KUTJEVO	1	0	0	0	0	1	0	0	0
GRADSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA LIPIK	2	0	0	0	0	1	0	0	0
GRADSKA KNJIŽNICA PAKRAC	3	1	0	0	0	1	0	0	1
HRVATSKA KNJIŽNICA I ČITAONICA PLETERNICA	5	1	0	0	0	4	0	0	0
GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA	15	3	1	4	0	4	1	0	2
UKUPNO	26	5	1	4	0	11	1	0	3

U 5 narodnih knjižnica u 2025. godini radilo je 26 knjižničara.

Najveći broj zaposlenih radi u Gradskoj knjižnici Požega koja zapošljava 15 djelatnika, odnosno više od polovice ukupnog knjižničnog kadra u županiji. Od ukupnog broja zaposlenih 42% čine knjižničari (11), 19% knjižničarski tehničari (5), 15% knjižničarski suradnici (4), 12% ostalo knjižničarsko osoblje (3), 4% viši knjižničarski tehničar (1) te 4% viši knjižničar (1).

Gradska knjižnica Požega

ZAKLJUČAK

Mrežu narodnih knjižnica u Požeško-slavonskoj županiji čini pet samostalnih gradskih knjižnica i tri knjižnična stacionara koje organizira Gradska knjižnica Požega. Iako su svi gradovi obuhvaćeni knjižničnom uslugom, dvije općine i dalje ostaju bez knjižnične usluge, što znači da 40% općina u županiji nema organizirani pristup knjižnici. Poseban izazov predstavlja činjenica da postojeći stacionari djeluju isključivo zahvaljujući radu volontera. Prema strukturi knjižnica, četiri knjižnice pripadaju tipu VII., a Gradska knjižnica Požega pripada V. tipu i predstavlja središnju i matičnu knjižnicu županije. Upravo Gradska knjižnica Požega nosi najveći dio ukupne knjižnične djelatnosti u županiji što se očituje u broju korisnika, posudbi, događanja, fonda, zaposlenika i financijskih ulaganja.

Podaci o korištenju knjižničnih usluga pokazuju da knjižnice imaju ukupno 6190 aktivnih korisnika odnosno da knjižnične usluge koristi oko 12,8% stanovnika županije. Time županija ostaje ispod preporučenog nacionalnog standarda od 18% aktivnih korisnika. Minimalni standard ostvaruje jedino Gradska knjižnica Požega, a sve ostale knjižnice su ispod preporučene razine obuhvata stanovništva. Posebno je važno istaknuti visok udio djece i mladih među korisnicima što potvrđuje važnost narodnih knjižnica kao prostora poticanja čitanja, obrazovanja i kulturnog razvoja najmlađih skupina stanovništva.

Narodne knjižnice u Požeško-slavonskoj županiji tijekom 2025. godine ostvarile su više od 90 tisuća posudbi, pri čemu čak 96% otpada na posudbe izvan knjižnice. Istodobno, podaci o posjetima pokazuju izrazit rast virtualnih usluga jer virtualni posjeti čine čak tri četvrtine ukupnih posjeta knjižnicama.

Programska djelatnost knjižnica iznimno je razvijena. Tijekom 2025. godine organizirano je ukupno 600 knjižničnih događanja s gotovo 18 tisuća posjetitelja. Programi su podjednako usmjereni prema djeci i mladima te odraslima. Posebno se ističu Gradska knjižnica Požega i Hrvatska knjižnica i čitaonica Pleternica s velikim brojem događanja i visokom posjećenošću programa.

Knjižnični fondovi narodnih knjižnica u županiji bročano zadovoljavaju minimalne standarde u odnosu na broj stanovnika, ali problem predstavlja godišnja nabava građe budući da nijedna knjižnica nije ostvarila preporučeni standard godišnje nabave. Ukupna ostvarenost standarda na razini županije iznosi 70%. Najveću razinu ostvarenosti standarda ima Gradska knjižnica Požega, a najmanju Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo.

Analiza prostora i opreme pokazuje razlike među knjižnicama. Dok Pakrac, Pleternica i Požega višestruko premašuju minimalne prostorne standarde, knjižnice u Kutjevu i Lipiku još uvijek rade u prostorima koji ne zadovoljavaju prostorne standarde.

Posebno je značajno otvorenje Spahijskog podruma 2025. godine u Pakracu, inovativnog prostora koji objedinjuje knjižnicu i muzejske sadržaje te predstavlja jedinstven primjer takvog hibrida u Hrvatskoj.

Gradska knjižnica Požega

Financijski pokazatelji potvrđuju da najveći dio rashoda knjižnica odlazi na plaće zaposlenika, a najmanje financijskih sredstava izdvaja se za edukaciju stručnog osoblja. Ukupan broj zaposlenih knjižničara relativno je malen s obzirom na potrebe mreže knjižnica, a više od polovice ukupnog stručnog kadra zaposleno je u Gradskoj knjižnici Požega.

Posljednjih dvanaest godina vidljiv je značajan i kontinuirani razvoj knjižnične infrastrukture i usluga u Požeško-slavonskoj županiji, naročito kroz ulaganja u nove knjižnične prostore.

Hrvatska knjižnica i čitaonica Pleternica 2014. godine iz starog i neadekvatnog prostora preselila je u novu zgradu. Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo 2021. preselila je u veći i funkcionalniji prostor. Gradska knjižnica Požega također 2021. otvara vrata nove knjižnice koja kroz projekt dogradnje i adaptacije zgrade Prve požeške štedionice Gradskoj knjižnici Požega donosi značajno proširenje postojeće zgrade i prateću reorganizaciju djelatnosti te mogućnost da se ustanova organizira u prostoru koji je namjenski preuređen i opremljen u skladu sa stvarnim potrebama suvremenih korisnika u 21. stoljeću. I konačno, 2025. otvoren je Spahijski podrum u Pakracu, jedinstveni spoj knjižnične i muzejske djelatnosti u RH.

Analiza pokazatelja uspješnosti narodnih knjižnica Požeško-slavonske županije prema normi HRN ISO 11620:2014 pokazuje da knjižnice, unatoč razlikama u veličini zajednice, prostornim i kadrovskim kapacitetima te financijskim mogućnostima, ostvaruju važnu kulturnu, obrazovnu i informacijsku ulogu u lokalnim sredinama.

Najrazvijenije pokazatelje uspješnosti ostvaruje Gradska knjižnica Požega kao matična knjižnica Požeško-slavonske županije. Pokazatelji uspješnosti potvrđuju visoku razinu korištenja knjižničnih usluga, razvijenu programsku i edukacijsku djelatnost te značajnu uključenost korisnika u knjižnične aktivnosti. Knjižnica ostvaruje preporučeni standard obuhvata korisnika te pokazuje kontinuirano ulaganje u stručno usavršavanje zaposlenika i razvoj knjižničnih programa. Prostor za daljnji razvoj vidi se u području digitalnih knjižničnih usluga.

Gradska knjižnica Pakrac pokazuje vrlo dobre rezultate u području korištenja knjižničnih usluga, osobito u segmentu fizičkih i virtualnih posjeta te edukacijskih aktivnosti. Knjižnica ostvaruje razvijenu programsku djelatnost i aktivno sudjelovanje korisnika u kulturnim i obrazovnim sadržajima. Prostor za daljnji razvoj vidi se u području digitalnih knjižničnih usluga i elektroničkih sadržaja.

Hrvatska knjižnica i čitaonica Pleternica ostvaruje vrlo dobre rezultate u području kulturnih i edukacijskih programa. Visoka posjećenost knjižničnih događanja potvrđuje kvalitetu i prepoznatljivost knjižničnih programa među korisnicima. Knjižnica raspolaže izvrsnim prostornim uvjetima te vrlo dobrim kadrovskim uvjetima. Istodobno, pokazatelji uporabe knjižnične građe i dosegnute populacije ukazuju na mogućnost dodatnog povećanja broja aktivnih korisnika i intenzivnijeg korištenja knjižničnih usluga. Prostor za daljnji razvoj vidljiv je i u području digitalnih knjižničnih usluga i elektroničkih sadržaja.

Gradska knjižnica i čitaonica Lipik pokazuje kontinuitet u pružanju osnovnih knjižničnih usluga i rada knjižnice u lokalnoj zajednici. Međutim, pokazatelji prostornih kapaciteta, broja zaposlenih i dosegnute populacije upućuju na ograničene prostorne i kadrovske kapacitete

Gradska knjižnica Požega

knjižnice. Prostor za razvoj knjižnice vidi se upravo u tim segmentima kao i području digitalnih knjižničnih usluga i elektroničkih sadržaja.

Narodna knjižnica i čitaonica Kutjevo ostvaruje kontinuitet osnovnih knjižničnih, kulturnih i edukativnih aktivnosti te osigurava dostupnost knjižničnih usluga lokalnoj zajednici. Pokazatelji uspješnosti pokazuju prisutnost kulturnih i edukativnih programa, ali i relativno nizak intenzitet korištenja knjižničnih usluga te manji obuhvat korisnika. Nedovoljni kadrovski kapaciteti posljedično utječu na ograničene mogućnosti razvoja dodatnih programa i intenzivnijeg rada s korisnicima. Prostor za daljnji razvoj vidi se upravo u povećanju kadrovskih kapaciteta, povećanju korisničke uključenosti i području digitalnih knjižničnih usluga i elektroničkih sadržaja.

Ukupno gledajući, pokazatelji uspješnosti potvrđuju da narodne knjižnice Požeško-slavonske županije ostvaruju važnu kulturnu, obrazovnu i informacijsku funkciju u zajednici te aktivno provode knjižnične programe i usluge prilagođene potrebama korisnika. Istodobno, analiza pokazuje da se razvojni izazovi uglavnom odnose na jačanje digitalnih knjižničnih usluga, povećanje dostupnosti elektroničkih sadržaja, povećanje obuhvata korisnika te povećanje nabave knjižnične građe.

Voditeljica Županijske matične razvojne službe

Dijana Klarić, mag. bibl., prof.

Email: dijana.klaric@gkpz.hr

Mobitel: 099 843 8683

Dijana Klarić

